

Prædiken til 10. søndag efter Trinitatis

Luk. 19, 41-48

Midt i ugen lige efter solnedgang mødtes tre mænd med tilknytning til templet i Jerusalem: det var chefen for tempelpolitiet som havde til opgave at beskytte templet døgnet rundt, det var kommandanten for de romerske styrker stationeret i Antoniakasernen, hvorfra tempelpladsen kunne overvåges og beherskes, og endelig var det en repræsentant for tempelpræsterne, den saddukæiske præsteelite.

Mændene skulle drøfte ugens begivenheder omkring templet. De var enige om at alt stort set var "business as usual". Måske var der dog grund til at nævne en enkelt episode: endnu en af de forvirrede personer, der med visse mellemrum trådte frem og mente at tale og handle på Guds vegne, havde været på spil. En omkringvandrende lægprædikant og tømrersvend ved navn Jesus fra en af de små lands-byer i det nordlige Galilæa. Netop derfra kom de fleste af disse helt unge mænd, der slyngede om sig med gamle profetord mod byen og templet, skrappe sager – og så havde denne Jesus også optrådt direkte voldeligt ved at vælte nogle af de handlendes boder – de kræmmere der levede af at sælge offerdyr og andet til brug ved gudsdyrkelsen i templet, ja han havde sågar

jaget nogle af dem væk fra stedet.

Så nemt som ingenting kunne tempelpolitiet have sat ham fast eller hugget ham ned på stedet, men der var lige den omstændighed, at han havde en del medløbere, både kvinder og tvivlsomme mandspersoner, der befandt sig så langt nede på samfundets rangstige, at de end ikke kunne vidne i en retssag. Men der var ingen grund til den store blodsudgydelse den dag. Påsken var nær, og man kunne rolig regne med, at manden fra Galilæa ville forsøge sig med et eller andet profetisk oprin en af påskedagene. Man kunne så sætte ham fast i den forbindelse. Det skulle nok være muligt at pågribe ham på en nem måde – der er som bekendt brodne kar i alle lejre. Manden var tydeligvis både religiøs og politisk på kant med samfundet, så hans tid ville snart være omme! Sådan var systemets dom over Jesus. Nogen vilje til at lytte til hans ærinde var der ikke tale om.

Men faktisk havde lægmanden fra Nazaret noget på hjerte, som der var grund til at lytte til. Han genoptog med rette profeternes gamle kritik af folket og dets gudsdyrkelse. Folket var midt i en kamp på liv og død. Højrefløjen mente, man skulle alliere sig med

besættelsesmagten. Venstrefløjen derimod ville oprør med alle midler. Alt var blevet politik – også tempel-kulten. Man havde glemt ordene om at: ”Herren er en. Derfor skal du elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele din styrke”. Man havde gjort Gud til en ”marionetgud”, som man mente at kunne råde suverænt over til egne formål. Men derved gjorde de Guds hus til en røverkule, hvor de i deres dyrkelse ikke gav, men frarøvede Gud æren. Men Gud er altid større, eller som det hedder med et fagudtryk: Deus semper maior, Gud er altid større end alle vore forsøg på at gribe ham og bruge ham og putte ham i en eller anden kasse.

Efter påsken sad nogle romerske legionærer i en af vagtstuerne på Antoniakasernen og drøftede påskens begivenheder. Jerusalem havde som sædvanlig været en krudttønde med de tusindvis af pilgrimme, der søgte til byen og med særligt indkaldte romerske styrker parat til at slå ned på eventuelle oprørere.

Der havde været flere episoder, blandt andet en med denne Jesus fra Nazaret, men ham var der en gang for alle regnet af med. Han var blevet korsfæstet sammen med nogle politiske forbrydere, og dermed var han ude af verden. Der var ganske vist nogle, der havde påstået, at han var stået op af graven, men det var bare snak. Bag den skjulte sig, at hans tilhængere havde fjernet hans lemme fra graven og udråbt, at han var opstanden. Men hvis det var tilfældet, hvorfor flygtede de så ud af byen eller gemte sig bag lukkede døre? I vagtstuen kunne man se flere spottegraffiti. På en af dem blev Jesus

fremstillet som et æsel på et kors. En korsfæstet Gud! Romerne kunne ikke fo-restille sig en større kontrast til den Gud, de selv tilbad. De forstod Gud som magt og foragtede derfor al svaghed, lidelse og død. Kejseren var deres Gud.

Vi befinder os her ved det punkt i den kristne tro, som er dårskab for grækere og til forargelse for jøder – og for moderne mennesker med.

Den mægtige eller almægtige Gud kender alle: han optræder i alle religioner. De kristnes Gud derimod lider med menneskene. I kri-stendommen er for første gang i religionshistorien, ja i menneske-hedens historie overhovedet, Gud og lidelse bragt positivt sammen. En helt ny måde at tænke Gud på har set dagens lys. Gud er steget ned til menneskene, han er blevet menneske så radikalt, at fra da af er himmelen ganske vist tom, men i hele universet findes der ikke et sted, hvor Gud ikke er.

I min første prædiken, 2. påskedag 1973 i Simon Peter kirke på Amager, brugte jeg en vending af en katolsk teolog, som jeg gerne vil henvise til i denne sammenhæng, fordi den forekommer mig klart at udtrykke, hvad sagen drejer sig om: ”I korsnattens mørke trængte det evige liv døende ind i verdens underste dybder for at gøre verden levende”. Sagt mere enkelt: Gud har bøjet sig så dybt, som det er muligt og er derved i et og alt blevet solidarisk med os.

Jeg vil gerne supplere den lidt koncentrerede vending med et digt, som en jødisk rabbi plejede at synge:

Hvor jeg går – du!

Hvor jeg står – du!
Du! Du! Du!
Går det mig godt - Du!
Gør det ondt - Du!
Kun Du! Altid Du!
Du! Du! Du!
Himlen - Du!
Jorden - Du!
For oven - Du!
For neden - Du!
Hvor jeg end vender mig hen,
På hvert sted – kun Du!
Du igen. Altid Du!
Du! Du! Du!

Guds nærhed overalt – javel! Men en nærhed som både er dom og nåde. Det ikke at kunne slippe for Guds nærhed, at måtte tåle hans uforanderlige tilstedeværelse i ens liv, har mennesket til alle tider gjort oprør mod. Lige fra Luthers forbandelse af Gud som det allestedsnærværende vidne, til i vor tid sangerinden Trilles pro-test mod at blive overvåget af ”et øje i det høje”. ”Ham Gud han er edderma’me svær at få smidt ud”.

Guds nærhed er på den ene side dom, men på den anden side er den også nåde, nemlig: at være kendt af Gud, det vil sige at være elsket af Gud. En kærlighed der ser dig, som du er, og som dog el-sker. Det er en kærlighed, der binder ”som en harpun i øens krop”, som Martin A. Hansen skriver i Løgneren, og ikke den fade spændingsforladte ”kærlighed”, der fylder mere og mere i vore kirker, og som ikke kan forarge en kat.

For nogle år siden sad to unge mennesker ved rundkørslen midt i Vamdrup og hyggede sig i aftenstunden. De var begge lærerstude-

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

rende på Seminariet i Ribe og havde linjefag i religion og formning. Den ene fortalte, at hun havde gået og grundet på en idé, hun havde fået i forbindelse med, at hun havde købt for meget blå maling i spraydåse. Vi trænger til en udfordrende graffiti her i Vamdrup, og stedet er klart: den skal være på stationen, så folk ser den, når de kører forbi med toget. Men hvad skal den forestille? Ja undskyld mig en noget nørdet idé, men jeg vil lave en Jesus-graffiti med en smilende Jesus. Som sagt så gjort. Meget tidlig om morgenen kom de til stationen og malede deres graffiti. En smilende Jesus på korset – måske et modsvar til den tunge, patetiske Kristusfigur i Vamdrup kirke.

Man kan spørge om Vamdrup-graffitien er spot eller banal kitsch. I hvert fald er den i god forbindelse med den tradition, der fremstiller Jesus som sejrherre; han hænger ikke, han står nærmest foran korset ligesom på Jellingstenen. Graffitien er også på anden vis i pagt med traditionen, nemlig med den oldkirkelige såkaldte langfredagslatter, en rituel latter der var et fast led i langfredagsgudstjenesten, og som menigheden tog del i.

”Dødens fyrste tog ham hel, havde i ham ingen del, misted’ hvad han havde!” ”... roser han lod på torne gro, lærte os så at smile”.

Amen

John Busk-Jepsen

Øster Lindet Kirke 1973-2009

Salmer:

443, 323, 349, 8